

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 października 2017 rok (sprostowanym postanowieniem z dnia 21 listopada 2017 r.) Sąd Rejonowy w Świnoujściu po rozpoznaniu sprawy z wniosku M. K. (1) przy udziale M. K. (2) o podział majątku wspólnego (sygn. akt I Ns 826/16):

I. ustalił, że w skład majątku wspólnego małżeńskiego wnioskodawczyni M. K. (1) i uczestnika postępowania M. K. (2) wchodzi następujące składniki:

1) lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość położony w M. przy ul. (...) o powierzchni 113,84 m², wraz z udziałem związanym z własnością tego lokalu w nieruchomości wspólnej wynoszącym (...), dla którego Sąd Rejonowy w Świnoujściu prowadzi księgę wieczystą numer (...) – o wartości 340.000 zł (trzysta czterdzieści tysięcy złotych),

2) środki pieniężne znajdujące się na rachunkach bankowych w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w W.:

a. na rachunku I. firmowym w PLN numer (...) – w kwocie 439,87 zł (czterysta trzydzieści dziewięć złotych osiemdziesiąt siedem groszy),

b. na rachunku bieżącym (...) w PLN numer (...) – w kwocie 7.034,07 zł (siedem tysięcy trzydzieści cztery złote siedem groszy),

c. na rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowym (...) bez G. w PLN numer (...) – w kwocie 10.781,95 zł (dziesięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt jeden złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy),

d. na rachunku walutowym w EUR numer (...) – w kwocie 59,39 EUR (pięćdziesiąt dziewięć euro trzydzieści dziewięć euro centów),

3) samochód osobowy marki P. (...) numer rejestracyjny (...) – o wartości 6.000 zł (sześć tysięcy złotych),

4) sprzęt gastronomiczny:

a) szafa chłodnicza (...) L. – o wartości 3.500 zł (trzy tysiące pięćset złotych),

b) witryna chłodnicza do ciast hocatec24 – o wartości 3.000 zł (trzy tysiące złotych),

c) zmywarka M. (...) – o wartości 2.000 zł (dwa tysiące złotych),

d) stoliki z blatem marmurowym i podstawą żeliwną 11 sztuk – o łącznej wartości 3.000 zł (trzy tysiące złotych),

e) dyspenser do soków 8l S. – o wartości 300 zł (trzysta złotych),

f) zaparacz do kawy 12l – o wartości 400 zł (czterysta złotych),

g) krzesła skórzane 24 sztuki – o łącznej wartości 3.000 zł (trzy tysiące złotych),

h) robot kuchenny do ciast B. (...) – o wartości 1.300 zł (jeden tysiąc trzysta złotych),

i) zaparacz do kawy 15l – o wartości 400 zł (czterysta złotych),

j) maszyna do kawy – o wartości 9.000 zł (dziewięć tysięcy złotych),

k) wyroby z porcelany, w tym 300 filiżanek ze spodkiem, blendery 2 sztuki, toster, podgrzewacze 2 sztuki, Kuchenki 2 sztuki – o łącznej wartości 4.000 zł (cztery tysiące złotych),

- l) donice 2 sztuki – o wartości łącznej 500 zł (pięćset złotych),
- ł) łoża czerwone 2 sztuki – o łącznej wartości 2.000 zł (dwa tysiące złotych),
- 5) zmywarka H. (...) – o wartości 1.000 zł (jeden tysiąc złotych),
- 6) pralka E. – o wartości 500 zł (pięćset złotych),
- 7) telewizor LG – o wartości 1.100 zł (jeden tysiąc złotych),
- 8) reklama świetlna – o wartości 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych),

to jest majątek o łącznej wartości 401.307,59 zł (czteryście jeden tysięcy trzysta siedem złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy);

II. ustalił, że wnioskodawczyni poniosła nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 112.200 zł (sto dwanaście tysięcy dwieście złotych);

III. ustalił, że uczestnik poniósł nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 13.600 zł (trzynaście tysięcy sześćset złotych);

IV. ustalił, że uczestnik poniósł wydatki z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 20.035,64 zł (dwadzieścia tysięcy trzydzieści pięć złotych sześćdziesiąt cztery grosze);

V. ustalił, że wnioskodawczyni i uczestnik postępowania mają równe udziały w majątku wspólnym;

VI. podzielił majątek wspólny opisany w punkcie I. sentencji postanowienia i znieść jego współwłasność w ten sposób, że przyznać na wyłączną własność:

- wnioskodawczyni składniki opisane w punktach: 2a/, 3/, 8/,

- uczestnikowi postępowania składniki opisane w punktach: 1/, 2b/- d/, 4a/- ł/, 5/, 6/, 7/;

VII. oddalił żądania uczestnika w pozostałym zakresie;

VIII. nakazał uczestnikowi postępowania wydać wnioskodawczyni samochód osobowy marki P. (...) opisany w punkcie I.3/ sentencji postanowienia oraz reklamę świetlną opisaną w punkcie I.8/ sentencji postanowienia;

IX. zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwotę 231.696,10 zł (dwieście czternaście tysięcy osiemset siedemdziesiąt osiem złotych dwadzieścia osiem groszy) płatną jednorazowo w terminie jednego roku od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności tej kwoty;

X. ustalił, że wnioskodawczyni i uczestnik postępowania ponoszą koszty niniejszego postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie we własnym zakresie.

Sąd Rejonowy oparł powyższe rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych oraz rozważaniach.

M. K. (1) i M. K. (2) zawarli w dniu 23 lipca 1992 r. związek małżeński i pozostają w nim do chwili obecnej. W trakcie małżeństwa nie zawierali żadnych umów majątkowych małżeńskich. W dniu 5 stycznia 2015 r. zawarli w formie aktu notarialnego umowę majątkową małżeńską, którą ustanowili rozdzielność majątkową z dniem 5 stycznia 2015 r. Sprawa rozwodowa stron jest w toku.

W dniu 8 sierpnia 1995 r. wnioskodawczyni i uczestnik kupili od Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. lokal mieszkalny położony w M. przy ul. (...) o powierzchni użytkowej 71,35 m², składający się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki, przedpokoju, do którego przynależy jest poddasze gospodarcze o powierzchni 42,49 m², wraz z udziałem wynoszącym (...) części wspólnych budynku i innych urządzeń, które służą do wspólnego użytku właścicieli lokali i w działce gruntu, na której znajduje się budynek, za cenę 45.122,38 zł pochodzącą z majątku objętego wspólnością ustawową. Cała cena została uiszczona do dnia zawarcia umowy sprzedaży.

Od dnia 18 września 1995 r. do chwili obecnej wnioskodawczyni i uczestnik są zameldowani na pobyt stały w powyższym wspólnym lokalu. Wnioskodawczyni ma 46 lat (urodzona w (...) r.). Uczestnik postępowania ma 49 lat (urodzony w (...) r.).

Wnioskodawczyni otrzymała od rodziców 5.000 USD na zakup mieszkania przy ul. (...), który przeznaczyła na pokrycie ceny lokalu.

Obie strony posiadały książeczki mieszkaniowe i w związku z nabyciem powyższego lokalu zostały im wypłacone z tych książeczek środki w kwocie: wnioskodawczyni - 3.000 zł, uczestnikowi - 2.000 zł.

Aktualna wartość lokalu mieszkalnego położonego w M. przy ul. (...) wynosi 340.000 zł. Z mieszkania tego w grudniu 2014r. wyprowadziła się wnioskodawczyni wraz z córkami i lokal od tego czasu do chwili obecnej znajduje się w posiadaniu uczestnika.

Po opuszczeniu wspólnego lokalu wnioskodawczyni mieszka w wynajmowanych mieszkaniach - do września 2016 r. mieszkała w M., a od września 2016 r. w S. razem z córkami - średnią w wieku 19 lat (ur. w (...) r.) i najmłodszą w wieku 13 lat (ur. (...)). Najstarsza córka w wieku 25 lat (ur. (...)) mieszka we W., gdzie studiuje. Wnioskodawczyni podjęła decyzję o przeprowadzce do S., gdyż córka podjęła naukę w tamtejszym liceum. Najmłodsza córka również chodzi do szkoły w S. od września 2016 r. Średnia córka planuje podjąć studia w S. po skończeniu liceum w 2017 r. Wnioskodawczyni prowadzi działalność w M. związaną z obsługą turystów niemieckich, jest rezydentem wycieczek i w tym celu przyjeżdża 3-4 razy w tygodniu do M., w zależności od potrzeb. Nie wynajmuje lokalu na potrzeby prowadzenia tego rodzaju działalności. Wnioskodawczyni chciałaby wrócić do mieszkania przy ul. (...). Aktualnie nie posiada kluczy do wspólnego mieszkania ze względu na wymianę zamków przez uczestnika. Od stycznia 2015 r. wnioskodawczyni nie uczestniczy w kosztach utrzymania mieszkania. Z działalności uzyskuje dochody wynoszące średnio 4.500 zł netto. Za wynajem mieszkania w S. płaci 900 zł czynszu plus opłaty za media (wodę, energię elektryczną, gaz). Nie posiada oszczędności na ewentualną spłatę udziału uczestnika, otrzymała deklarację od rodziców, że pomogą finansowo wnioskodawczyni w spłacie uczestnika.

Uczestnik regulował po wyprowadzeniu się wnioskodawczyni z mieszkania należności na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej w kwocie: 2.938,96 zł za okres od stycznia 2015 r. do kwietnia 2016 r. Od tego czasu strony nie ponoszą opłat za lokal i powstało zadłużenie na rzecz Wspólnoty.

Za energię elektryczną za lokal uczestnik zapłacił za okres od lutego 2015 r. kwotę 4.614,55 zł W związku z brakiem uiszczania opłat za energię elektryczną, została wstrzymana dostawa energii do lokalu stron. Za wznowienie dostawy energii uczestnik zapłacił w dniu 15 maja 2017 r. kwotę 102,78 zł. Mieszkanie stron ogrzewane jest elektrycznie.

Uczestnik opłacił podatek od nieruchomości za mieszkanie za 2015 r., a wnioskodawczyni za 2016 r.

Po ustaniu wspólności majątkowej, w 2015 r. uczestnik pomalował mieszkanie i wyszpachlował je oczekując, że zgodnie z ustaleniami stron mieszkanie zostanie sprzedane. Czynności wykonywał sam. Na zakup materiałów wydatkował w tym celu kwotę 561,02 zł.

W trakcie małżeństwa nabyte zostało wyposażenie mieszkania, jak:

- zmywarka H. (...) – o wartości 1.000 zł,
- pralka E. – o wartości 500 zł,
- telewizor LG – o wartości 1.100 zł.

Uczestnik zlecił biuro obrotu nieruchomości sprzedaż wspólnego mieszkania za kwotę 439.000 zł zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami stron, że mieszkanie zostanie sprzedane, a strony podzielą się ceną uzyskaną z jego sprzedaży. W tym celu w dniu 15 listopada 2016 r. pobrana została od przyszłego nabywcy opłata rezerwacyjna w wysokości 20.000 zł, która podlega w całości zwrotowi w przypadku ujawnienia faktów uniemożliwiających zawarcie umowy sprzedaży przez sprzedającego lub w sytuacji wycofania przez niego oferty ze sprzedaży.

W dniu 18 sierpnia 2008 r. strony kupiły samochód osobowy marki P. (...) o numerze rejestracyjnym (...), rok prod. 2002, który został zarejestrowany jako wyłączna własność M. K. (1). Umowa nabycia pojazdu została przedstawiona do jego rejestracji w Starostwie Powiatowym w dniu 20 sierpnia 2008 r.

Samochód cały czas użytkowała wnioskodawczyni, pozostawiając go uczestnikowi w momencie wyprowadzenia się w grudniu 2014 r. ze wspólnego mieszkania. Od tego czasu samochód użytkuje uczestnik, remontując go, opłacając ubezpieczenie. Od grudnia 2014 r. wnioskodawczyni nie opłaca ubezpieczenia pojazdu ani nie ponosi kosztów jego utrzymania. Zimą 2015 r. uczestnik zawiadomił wnioskodawczynię o potrzebie sprzedaży auta, które wymaga naprawy. W dniu 09 grudnia 2015 r. uczestnik wymienił w samochodzie rozrząd za kwotę 390 euro, w dniu 14 stycznia 2016 r. zlecił czyszczenie układu paliwowego ze względu na nierówną pracę silnika za kwotę 430 zł, w dniu 19 sierpnia 2015 r. zlecił wymianę osłony przegubu prawej strony - przód i wymianę oleju za kwotę 330 zł, w dniu 25 sierpnia 2014r. wymieniony został wahacz i simering półosi prawy za kwotę 258 zł, w dniu 15 stycznia 2016r. naprawiony został układ hamulcowy i wymienione klocki hamulcowe przednie za kwotę 141 zł, w dniu 15 listopada 2016 r. wymieniony został regulator napięcia za kwotę 131,06 zł.

Uczestnik opłacił ubezpieczenie OC pojazdu w dwóch ratach po 243 zł za okres od dnia 21 sierpnia 2015 do dnia 20 sierpnia 2016 r. i w kwocie 580 zł za okres od dnia 21 sierpnia 2016 r. do dnia 20 sierpnia 2017 r.

W latach 2015 i 2016 r. uczestnik przeprowadził roczne badanie techniczne pojazdu, którego jednorazowy koszt wyniósł 99 zł.

Samochód kupiony został na kredyt za granicą i tam też uczestnik spłacał raty kredytu w walucie euro: w dniu 19 lutego 2015 r. - 215 euro, w dniu 31 marca 2015 r. - 105 euro, w dniu 05 maja 2015r. - 110 euro, w dniu 16 czerwca 2015 r. - 102 euro, w dniu 11 lipca 2015 r. - 103,83 euro, w dniu 14 lipca 2015 r. - 101 euro, w dniu 20 sierpnia 2015 r. - 210 euro, w dniu 27 października 2015 r. - 300,53 euro.

Aktualna wartość powyższego samochodu wynosi 6.000 zł.

W trakcie małżeństwa uczestnik darował wnioskodawczyni w prezencie zegarek z diamentami oraz naturalną perłę w formie zawieszki.

Wnioskodawczyni wniosła do małżeństwa komplet srebrnych sztućców kupiony jej przez rodziców w latach osiemdziesiątych, kiedy jeszcze była panną.

Obie strony prowadziły jednoosobową działalność gospodarczą od lipca 2012 r. do maja 2015 r., wnioskodawczyni w postaci biura podróży o nazwie F. (...), uczestnik w postaci kawiarni (...). Działalność prowadzili w wydzierżawionych pomieszczeniach Międzynarodowego (...) w M.. Do swojej działalności wnioskodawczyni wykorzystywała reklamę świetlną. Reklama znajduje się w mieszkaniu stron przy ul. (...). Uczestnik nabył wyposażenie kawiarni z pożyczki zaciągniętej w (...) Agencji (...), z dotacji i środków własnych małżonków. Dotacja była bezwrotna. Wnioskodawczyni była obecna przy zawieraniu umowy pożyczki w dniu 12 marca 2013 r. Uczestnik spłacił pożyczkę. Wyposażenie

kawiarni znajduje się w posiadaniu uczestnika. Strony działalności już nie prowadzą, dzierżawione pomieszczenia wydali.

Reklama świetlna ma wartość 1.800 zł.

Wyposażenie kawiarni posiada wartość:

- szafa chłodnicza (...) L. – 3.500 zł,
- witryna chłodnicza do ciast hocatec24 – 3.000 zł,
- zmywarka M. (...) – 2.000 zł,
- stoliki z blatem marmurowym i podstawą żeliwną 11 sztuk – 3.000 zł,
- dyspenser do soków 8l S. – 300 zł,
- zaparzac do kawy 12l – 400 zł,
- krzesła skórzane 24 sztuki – 3.000 zł,
- robot kuchenny do ciast B. (...) – 1.300 zł,
- zaparzac do kawy 15l – 400 zł,
- maszyna do kawy – 9.000 zł,
- wyroby z porcelany, w tym 300 filiżanek ze spodkiem, blendery 2 sztuki, toster, podgrzewacze 2 sztuki, Kuchenki 2 sztuki – 4.000 zł,
- donice 2 sztuki – 500 zł,
- łóżka czerwone 2 sztuki – 2.000 zł.

Sprzęt gastronomiczny przechowywany jest na zlecenie uczestnika w magazynach (...) w M. i u osób fizycznych.

Uczestnik zapłacił za dzierżawę obu pomieszczeń, za okres od września 2012 r. do kwietnia 2015 r., przy czym za styczeń 2015 r. kwotę 496,43 zł, za luty 2015 r. kwotę 496,43 zł, za kwiecień 2015 r. kwotę 496,43 zł.

W ramach dotacji na prowadzenie działalności gospodarczej, wnioskodawczyni otrzymała meble oraz komputer marki HD. Wnioskodawczyni nie znajduje się już w posiadaniu tego komputera, który zepsuł się. Uczestnik kupił do prowadzenia swojej działalności oddzielny komputer marki T..

M. K. (1) na dzień ustania wspólności majątkowej posiadała w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w W. na rachunku I. firmowym w PLN numer (...) saldo w kwocie 439,87 zł.

M. K. (2) na dzień ustania wspólności majątkowej posiadał w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w W.:

- na rachunku bieżącym (...) w PLN numer (...) saldo w kwocie 7.034,07 zł,
- na rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowym (...) bez G. w PLN numer (...) saldo w kwocie 10.781,95 zł,
- na rachunku walutowym w EUR numer (...) saldo w kwocie 59,39 EUR.

Uczestnik zaciągnął w (...) S.A. kredyt w dniu 12 grudnia 2014r. na kwotę 10.582,01 zł, który przeznaczył na organizację balu sylwestrowego. Kredyt ten spłacił w dniu 24 kwietnia 2015r.

Na początku małżeństwa strony pracowały w jednym hotelu (...) w M., przy czym uczestnik w okresie od 08 lipca 1991 r. do 30 kwietnia 1994 r., potem uczestnik udał się na kontrakt na statek, podjął pracę w P., gdzie przebywał ponad 2 lata, po czym wrócił do M.. Wyjeżdżał na 3-4 miesięczne kontrakty na statek, po których przebywał w domu przez 3-4 miesiące. Pływał do 2004 r. W okresie od 16 października 2006 r. do 20 maja 2012 r. zatrudniony był w M. Hotel jako kierownik restauracji, a potem nocny recepcjonista.

Wnioskodawczynie wróciła do pracy po pół roku od urodzenia pierwszego dziecka i po urodzeniu dwóch kolejnych córek także wracała szybko do pracy. Pracowała na niepełny etat. W prowadzeniu domu pomagała wnioskodawczynie jej mama. Przez cały okres małżeństwa wnioskodawczynie pracowała zawodowo i pracuje do chwili obecnej. Od lipca 2007 r. wnioskodawczynie prowadziła biuro podróży. W trakcie małżeństwa ukończyła wyższe studia. Strony pracowały razem nie tylko w M., ale też w jednej firmie w C.. Z ostatniego miejsca pracy w Irlandii uczestnik wrócił do M. i tutaj strony prowadziły działalność opisaną wyżej w Międzynarodowym (...).

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy wskazał, że ostatecznie wartość składników majątkowych opisanych w punkcie I. sentencji postanowienia okazała się bezsporna.

Sąd Rejonowy wskazał, że uczestnik nie wykazał dowodowo, aby lokal przy ul. (...) nabyty został – w całości lub części – ze środków pochodzących ze sprzedaży innych lokali nabytych przez M. K. (2) w M.. Nadto Sąd dodał, że wnioskodawczynie nie potwierdziła okoliczności zakupu mieszkania przez jej matkę – K. K.. Wnioskodawczynie nie wskazywała, aby zakup mieszkania przy ul. (...) był sfinansowany w całości przez jej rodziców.

Sąd Rejonowy przyjął, że wnioskodawczynie przekazała na zakup lokalu otrzymane od rodziców 5.000 dolarów USD. Przekazanie 5.000 USD stanowiło darowiznę rodziców wnioskodawczynie na jej rzecz. W dacie zakupu lokalu przy ul. (...) - 08 sierpnia 1995r. - średni kurs dolara NBP wynosił 2,3995 zł, a zatem równowartość 5.000 USD wówczas to 11.997,50 zł (5.000 USD x 2,3995 zł).

Nadto Sąd Rejonowy wskazał, że obie strony zgodnie twierdziły, że posiadały książeczki mieszkaniowe, a środki z nich wypłacone przeznaczone zostały na zakup mieszkania przy ul. (...), przy czym wnioskodawczynie otrzymała z likwidacji książeczki mieszkaniowej kwotę 3.000 zł, a uczestnik kwotę 2.000 zł. Środki te stanowią nakład z ich majątków osobistych na majątek wspólny, bowiem zgromadzone zostały przed zawarciem małżeństwa, a wydatkowane na majątek wspólny. Podlegają zatem zwrotowi temu małżonkowi, który nakładów tych dokonał.

Sąd Rejonowy ustalił, że nakład wnioskodawczynie z majątku osobistego na majątek wspólny wynosi łącznie 14.997,50 zł (11.997,50 zł jako równowartość 5.000 USD + 3.000 zł z książeczki mieszkaniowej). Kwota 14.997,50 zł stanowiła 33% wartości ceny zakupu lokalu (14.997,50 zł z 45.122,38 zł = 33%). Odnosząc ten wskaźnik 33% do obecnej wartości lokalu wynoszącej 340.000 zł, daje to kwotę 112.200 zł (33% z 340.000 zł), którą Sąd przyjął w punkcie II. sentencji postanowienia jako nakład z majątku osobistego wnioskodawczynie na majątek wspólny.

Nadto Sąd Rejonowy ustalił, że nakład uczestnika z majątku osobistego na majątek wspólny wynosi 2.000 zł, która to kwota pochodziła z książeczki mieszkaniowej. Kwota 2.000 zł stanowiła 4% wartości ceny zakupu lokalu (2.000 zł z 45.122,38 zł = 4%). Odnosząc ten wskaźnik 4% do obecnej wartości lokalu wynoszącej 340.000 zł, daje to kwotę 13.600 zł (4% z 340.000 zł), którą Sąd przyjął w punkcie III. sentencji postanowienia jako nakład z majątku osobistego uczestnika na majątek wspólny.

Sąd Rejonowy postanowił przyznać własność lokalu uczestnikowi. Sąd wskazał, że żadna ze stron nie zamieszkuje w tym lokalu na stałe, nie stanowi ono centrum spraw życiowych stron i nie zamierza w tym lokalu mieszkać. Uczestnik wskazywał wprost, że chce sprzedać wspólne mieszkanie, aby w ten sposób uzyskać środki pieniężne na rozliczenie się z wnioskodawczynią. Uczestnik może zaspokajać swoje potrzeby mieszkaniowe tymczasowo w domu rodzinnym w M. do czasu nabycia innego mieszkania ze środków pozostałych ze sprzedaży lokalu przy ul. (...). Wnioskodawczynie mieszka aktualnie w S. wraz z dwiema córkami, które uczęszczają tam do szkół. Z korespondencji prowadzonej między stronami przed wszczęciem niniejszej sprawy wynikało, że wolą wspólną wnioskodawczynie i uczestnika jest sprzedaż

lokalu i podzielenie między sobą uzyskanej ceny. We wniosku o podział majątku wspólnego wnioskodawczynie zmieniła stanowisko wnosząc o przydzielenie dla siebie lokalu. W ocenie sądu I instancji wnioskodawczynie wskazując, że chciałaby zamieszkać w tym lokalu, nie uwiarygodniła swojego twierdzenia Sąd uznał, iż w świetle zasad doświadczenia życiowego mało wiarygodnym jest, aby starsza córka wróciła do M., gdzie nie ma wyższych szkół, a młodsza ponownie zmieniła szkołę. Drugim argumentem potwierdzającym tylko, że lokal przy ul. (...) nie jest konieczny wnioskodawczynie do zaspokojenia jej potrzeb mieszkaniowych, jest wskazywany przez nią plan wynajmowania tego mieszkania w sezonie wczasowiczom, aby w ten sposób otrzymać środki na spłatę uczestnika.

Sąd zauważył, że uczestnik przedstawił realny plan szybszej spłaty udziału wnioskodawczynie ze środków pochodzących ze sprzedaży lokalu i to przemawiała za przydzieleniem mu tego mieszkania.

Sąd uznał, że przy spłacie udziału wnioskodawczynie przez uczestnika w kwocie 214.878,28 zł (po sprostowaniu w kwocie 231.696,10 zł) jest ona w stanie za otrzymaną kwotę nabyć w S. lub w M. małe mieszkanie. Przy chęci nabycia ewentualnie większego mieszkania, pomoc finansowo mogą wnioskodawczynie członkowie jej rodziny, jeżeli rzeczywiście taką wolę mają i możliwości finansowe. Do tego czasu, przyjeżdżając do pracy do M., wnioskodawczynie może zatrzymywać się - jak dotychczas - u swoich rodziców w M. przy ul. (...).

Konsekwencją przydzielenia uczestnikowi prawa do lokalu, było również przydzielenie przez Sąd Rejonowy uczestnikowi wyposażenia tego lokalu w postaci - zmywarki H. (...), pralki E., telewizora LG.

Samochód osobowy marki P. Sąd Rejonowy postanowił przydzielić wnioskodawczynie, dla której ten samochód został nabyty, która użytkowała go przez 6 lat i na którą jest zarejestrowany. Wnioskodawczynie posiada uprawnienia i umiejętności do kierowania pojazdami. Okoliczność, że w chwili obecnej samochód ten użytkuje uczestnik wynika z takiej decyzji wnioskodawczynie, która samochód pozostawiła, nie zaś z zaboru pojazdu przez uczestnika. Jeżeli samochód nie jest potrzebny wnioskodawczynie, może go sprzedać, skoro tylko wnioskodawczynie figuruje w dowodzie rejestracyjnym. Sprzedaż przez uczestnika byłaby bardzo utrudniona, gdyż nie został dopisany w dowodzie rejestracyjnym nawet jako współwłaściciel.

Zdaniem Sądu Rejonowego strony powinny otrzymać te przedmioty pochodzące z działalności gospodarczej, które wykorzystywały osobiście. Oznacza to, że wnioskodawczynie powinna otrzymać reklamę świetlną biura podróży, które prowadziła, ponadto również dlatego, że w pamięci urzędnika znajdują się hasła związane typowo z biurem podróży. Wnioskodawczynie nie wykazała, w jaki sposób ta reklama jest potrzebna uczestnikowi i czy oraz jak ją uczestnik użytkuje. Ponadto, wnioskodawczynie wskazała, że nadal wykonuje tę samą pracę związaną z biurem podróży, a zatem reklama świetlna mogłaby być wykorzystana ewentualnie tylko przez nią.

Z tych samych przyczyn Sąd Rejonowy przydzielił uczestnikowi dotychczasowe wyposażenie kawiarni. Uczestnik prowadząc działalność gastronomiczną potrafił wykorzystywać wyposażenie kawiarni, jak i po zakończeniu tej działalności część wyposażenie sprzedał, a część oddał w użytkowanie. Uczestnik obeznany jest ze stanem technicznym sprzętu, wie który wymaga naprawy, który jest w dobrym stanie. Celem dalszego zagospodarowania tego sprzętu, powinien go otrzymać na wyłączną własność uczestnik.

Sąd Rejonowy przydzielił środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych tej stronie, na którą założony został rachunek, czyli wnioskodawczynie kwotę 439,87 zł, a uczestnikowi kwotę 18.067,72 zł (7.034,07 zł + 10.781,95 zł + 251,70 zł obliczone jako równowartość 59,39 euro x 4,2382 zł).

Sąd I instancji wskazał, że częścią majątku wspólnego nie są przedmioty stanowiące prezent od uczestnika dla wnioskodawczynie w postaci zegarka z diamentami i naturalna perła. Przedmioty darowane, zgodnie z art. 33 pkt 2 k.r.i.o., nie stanowią majątku wspólnego, tylko majątek osobisty obdarowanego. Przedmioty te nie zostały kupione jako inwestycja finansowa, tylko były przekazane wnioskodawczynie i przez nią używane jako ozdoba (perła) i jednocześnie przedmiot użytkowy (zegarek). Nadto srebrne sztucce kupione zostały przez rodziców wnioskodawczynie

przed zawarciem związku małżeńskiego z uczestnikiem, dlatego stanowią zgodnie z art. 33 pkt 1 k.r.i.o. majątek osobisty wnioskodawczynie.

Sąd Rejonowy oddalił wniosek uczestnika o podział komputera marki H. i T., bowiem nie wykazał, że komputery te były w użytkowaniu stron w dacie ustania wspólności majątkowej – w dniu 05 stycznia 2015 r. Według wnioskodawczynie, komputer T. nie istnieje, gdyż uległ zniszczeniu, a dużo wcześniej również komputer H..

Sąd Rejonowy podkreślił, że po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej podziałowi podlega tylko majątek, a więc aktywa oraz rozliczeniu dokonane nakłady i wydatki, pobrane pożyczki. Podziałowi nie podlegają długi, a więc nie spłacone wierzytelności małżonków wobec osób i podmiotów trzecich. Uczestnik zgłosił do rozliczenia długi w postaci opłat za mieszkanie i do tego nieprawidłowego stanowiska uczestnika przyłączył się profesjonalny pełnomocnik wnioskodawczynie. System prawa polskiego nie przewiduje podziału długów między małżonkami po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej. Z tej samej przyczyny uczestnik nie może żądać rozliczenia straty poniesionej w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, zaległości na rzecz ZUSu z tytułu nieopłaconych składek, jak i rozdzielenia zadłużenia czynszowe za mieszkanie. Dopiero w sytuacji spłaty długu powstaje regres do drugiego małżonka.

Sąd Rejonowy uznał wydatki uczestnika na utrzymanie wspólnego samochodu: za ubezpieczenie OC samochodu 1.066 zł (486 zł k. 242 + 580 zł k. 244), za badanie techniczne samochodu 198 zł (2 x po 99 zł), za naprawę pojazdu 3.824,73 zł (390 euro x 4,3402 zł = 1.692,67 zł k. 80 + 430 zł k.80 + 330 zł k. 81 + 141 zł k. 82 + 131,06 zł k. 196 + 1.100 zł k. 360), spłata kredytu na zakup samochodu 4.846,50 zł (1.143,53 euro x 4,2382 zł).

Sąd Rejonowy nie uznał wydatku w kwocie 258 zł z karty 81 odwrót, bowiem był poniesiony w trakcie trwania wspólności majątkowej - w dniu 25 sierpnia 2014r., wydatku w kwocie 155,44 zł z karty 82 odwrót i w kwocie 145,44 zł z karty 83, bo nie wiadomo na kogo wystawione zostały faktury, kto zlecał czynności.

Sąd Rejonowy wskazał, że uczestnik po ustaniu wspólności majątkowej spłacał kredyt zaciągnięty na zakup samochodu w walucie euro i po dacie 05 stycznia 2015r. spłacił go w łącznej kwocie 1.143,53 euro, co przy przyjęciu wartości 1 euro na dzień orzekania w niniejszej sprawie wynoszącej 4, (...) (z daty 24 października 2017r.) daje kwotę 4.846,50 zł.

Wydatkiem uczestnika jest opłacenie ubezpieczenia OC pojazdu za okres od 21 sierpnia 2015 r. do 20 sierpnia 2016 r. w kwocie 486 zł i za okres od 21 sierpnia 2016r. do 20 sierpnia 2017r. w kwocie 580 zł. Opłacenie rocznego przeglądu technicznego pojazdu w kwocie 198 zł za lata 2015 i 2016 (2 x 99 zł) również jest koniecznym wydatkiem związanym z utrzymaniem pojazdu w stanie zdatnym do eksploatacji. Sąd nie uznał z tego tytułu wydatku za 2014 r., bowiem wtedy strony pozostawały we wspólności majątkowej.

Sąd Rejonowy zaznaczył, że uczestnik utrzymywał lokal po ustaniu wspólności majątkowej i z tego tytułu poniósł wydatki, które podlegają rozliczeniu w niniejszym postępowaniu. Na rzecz zarządcy za okres od stycznia 2015r. do kwietnia 2016r. zapłacił kwotę 2.938,96 zł, za energię elektryczną zapłacił kwoty: 300 zł (karta 202), 3.814,55 zł (karty 201-202), 500 zł (III tom), wznowienie dostawy 102,78 zł - łącznie za energię elektryczną kwotę 4.717,33 zł. Uczestnik zasadnie domaga się rozliczenia wydatków na opłaty za energię elektryczną lokalu, bowiem mieszkanie stron ogrzewane jest elektrycznie i aby nie niszczało, nie było zawilgocone, musi być ogrzewane.

Nadto Sąd Rejonowy oddalił wniosek uczestnika o zasądzenie na jego rzecz całej kwoty 4.000 zł za uprzątnięcie mieszkania i jego wyremontowanie. Uczestnik wskazał, że sprzątnięciem mieszkania zajmował się razem z matką i z tego tytułu żąda zapłaty równowartości robocizny w sytuacji, kiedy ani uczestnik ani jego matka nie prowadzą żadnej działalności w tym zakresie podlegającej zwymiarowaniu czasem pracy. Wobec tego, że szpachlowanie i malowanie należą do prac koniecznych, związanych z utrzymaniem substancji mieszkania, rozliczeniu podlegały jedynie zakupione materiały na kwotę: 561,02 zł (karta 205). Jako nieprawdziwe zostało uznane przez Sąd twierdzenie wnioskodawczynie zawarte w piśmie procesowym z dnia 10 marca 2017 r., że nie wyrażała zgody na remont

mieszkania podczas, gdy przesłuchiwana na wcześniejszej rozprawie zeznała, że mówiła uczestnikowi o pomalowaniu i odświeżeniu mieszkania.

Sąd Rejonowy uznał wydatek uczestnika związany z pokryciem czynszu dzierżawy za pomieszczenia przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej za okres po ustaniu wspólności majątkowej, czyli po styczniu 2015r. w kwocie łącznej 1.489,29 zł (przedłożone zostały tylko faktury za styczeń, luty i kwiecień 2015r. w kwocie po 496,43 zł) i za biuro 394,71 zł (k. 344). Za poprzednie miesiące, kiedy w małżeństwie stron obowiązywał ustrój wspólności majątkowej, uczestnik nie może żądać zwrotu.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie miała znaczenia dla Sądu Rejonowego podnoszona przez uczestnika kwestia regulowania alimentów.

Sąd Rejonowy nie uwzględnił także żądania uczestnika rozliczenia dokonanej przez niego w dniu 24 kwietnia 2015 r. spłaty kredytu zaciągniętego w dniu 12 grudnia 2014 r. na kwotę 10.582,01 zł, bowiem pomimo iż kredyt zaciągnięty został jeszcze w czasie trwania wspólności majątkowej, to przeznaczony został w całości na organizację balu sylwestrowego, nie zaś na zaspokojenie potrzeb rodziny.

Kolejno Sąd Rejonowy wskazał, że uczestnik wykazał, że spłacił pożyczkę zaciągniętą w dniu 12 marca 2013r. w (...) S.A. w K., bowiem potwierdza to rozliczenie z dnia 27 lutego 2017r. (karta 370). Nie wynika jednakże z niego, kiedy spłata nastąpiła, czy część tej spłaty była dokonana przed ustaniem wspólności majątkowej, a część po dacie 05 stycznia 2015r. i jakie to były kwoty, czy też całość spłacona została przed wskazaną datą lub po niej.

Sąd Rejonowy oddalił wniosek uczestnika o rozliczenie dokonanych przez niego wpłat za internet.

Dalej Sąd I instancji uznał, iż oddaleniu podlegało żądanie uczestnika zapłaty tytułem odszkodowania kwoty 99.000 zł jako stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą 439.000 zł wynikającą ze złożonej oferty sprzedaży mieszkania w biurze obrotu nieruchomościami a kwotą ustaloną w niniejszym postępowaniu jako wartość lokalu 340.000 zł. Po pierwsze dlatego, że strony, w tym wnioskodawczyni, mają prawo do podziału majątku w postępowaniu sądowym i jeżeli postępowanie takie zostało wszczęte, to uczestnik nie powinien był zlecać sprzedaży mieszkania, a w momencie otrzymania odpisu wniosku o podział majątku, powinien był zlecenie wycofać. Po drugie dlatego, że uczestnik nie poniósł żadnej szkody. W sytuacji, kiedy mieszkanie zostało przydzielone uczestnikowi, może je sprzedać za dowolną kwotę i to wolny rynek obrotu nieruchomościami zweryfikuje cenę lokalu.

Sąd Rejonowy ustalił, że uczestnik poniósł nakłady na majątek wspólny w łącznej kwocie 20.035,64 zł, a na kwotę tą składają się poszczególne, opisane wyżej w rozważaniach i stanie faktycznym kwoty: opłaty za lokal na rzecz zarządcy 2.938,06 zł, opłaty za energię elektryczną 4.717,33 zł (300 zł k. 203, 3.814,55 zł k. 202, 102,78 zł wznowienie dostawy, 500 zł), 561,02 zł za remont lokalu, za biuro 394,71 zł (k. 344) i 1.489,29 zł (3 x po 496,43 zł k. 235), za ubezpieczenie OC samochodu 1.066 zł (486 zł k. 242 + 580 zł k. 244), za badanie techniczne samochodu 198 zł (2 x po 99 zł), za naprawę pojazdu 3.824,73 zł (390 euro x 4,3402 zł = 1.692,67 zł k. 80 + 430 zł k.80 + 330 zł k. 81 + 141 zł k. 82 + 131,06 zł k. 196 + 1.100 zł k. 360), spłata kredytu na zakup samochodu 4.846,50 zł (1.143,53 euro x 4,2382 zł).

Zdaniem Sądu Rejonowego żądanie uczestnika ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym okazało się nieuzasadnione.

Stan faktyczny sprawy Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów, których wiarygodność omawiana była na bieżąco podczas rozważań poszczególnych zagadnień prawnych i faktycznych, zeznań świadków, którzy w zakresie znikomym przyczynili się do rozstrzygnięcia sprawy i przesłuchania stron, których wiarygodność została oceniona podczas rozważań oraz przyznania przez drugą stronę niekwestionowanych okoliczności. Sąd oddalił wniosek wnioskodawczyni o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego celem wyceny części ruchomości, bowiem na ostatniej rozprawie uczestnik oświadczył, że nie ma potrzeby szacowania jakiegokolwiek składnika i powoływania biegłego, strony przyjęły zgodnie wartości ruchomości, a pozostał spór co sposobu podziału majątku oraz rozliczenia wydatków i nakładów.

Sąd Rejonowy ustalił, że uczestnik otrzymał w wyniku podziału majątku składniki o wartości 393.067,72 zł (lokal 340.000 zł + wyposażenie mieszkania 2.600 zł + wyposażenie lokalu gastronomicznego 32.400 zł + 18.067,72 zł środki na trzech rachunkach bankowych), a wnioskodawczyni o wartości 8.239,87 zł (samochód 6.000 zł + reklama świetlna 1.800 zł + środki na rachunku bankowym 439,87 zł). Skoro wartość całego majątku wynosi 401.307,59 zł, to strony powinny dysponować składniki majątku o wartości po 200.653,79 zł. Wnioskodawczyni posiada składniki o wartości mniejszej o 192.413,92 zł i taką też kwotę uczestnik powinien zapłacić wnioskodawczyni, gdyż uczestnik posiada majątek przewyższający o taką kwotę należny udział. Uczestnik musi też zwrócić wnioskodawczyni połowę nakładu poniesionego w łącznej kwocie 112.200 zł, czyli kwotę 56.100 zł. Łącznie uczestnik powinien zapłacić wnioskodawczyni kwotę 248.513,92 zł. Z kolei wnioskodawczyni powinna zwrócić uczestnikowi połowę poniesionego nakładu w łącznej kwocie 13.600 zł, czyli 6.800 zł oraz połowę wydatków poniesionych w łącznej kwocie 20.035,64 zł, czyli kwotę 10.017,82 zł. Łącznie wnioskodawczyni powinna zapłacić uczestnikowi kwotę 16.817,82 zł. Po wzajemnej kompensacie, to uczestnik powinien zapłacić wnioskodawczyni kwotę 231.696,10 zł (248.513,92 zł - 16.817,82 zł). W punkcie IX. sentencji postanowienia doszło do omyłki matematycznej, bowiem od kwoty 248.513,92 zł odjęta została cała kwota nakładów i wydatków uczestnika 33.635,64 zł, zamiast połowa, co dało nieprawidłowy wynik 214.878,28 zł.

Sąd Rejonowy uznał, że termin jednego roku jest wystarczający dla uzyskania przez uczestnika kwoty potrzebnej na spłatę wnioskodawczyni, skoro pieniądze potrzebne na spłatę uczestnik zamierza uzyskać ze sprzedaży lokalu.

Na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy orzekł o kosztach postępowania.

Apelację od powyższego postanowienia wywiodły obie strony

Uczestnik zaskarżył je w części, w zakresie przydzielenia sprzętu gastronomicznego uczestnikowi zamiast wnioskodawczyni oraz w zakresie wartości tego sprzętu.

Uczestnik wskazał, że z materiału dowodowego, czyli akt sprawy jasno wynika, że to wnioskodawczyni żądała w/w sprzętu gastronomicznego, a uczestnik jedynie zgadzał się na jej żądania co do składników oraz ceny którą przedmiotowy sprzęt wymieniła, wyceniła i żądała przechowywania w wynajętym pomieszczeniu już w maju 2015 roku-co potwierdzają akta sprawy i korespondencja stron.

Nadto apelujący wskazał, że z protokołów jasno wynika, iż stwierdzał i to wielokrotnie, że jest to sprzęt nie przedstawiający wartości i może zostać przekazany wnioskodawczyni za żadaną kwotę, a przechowywany jest tylko dlatego, że wnioskodawczyni wykazywała taką wolę i żądanie o czym strony były świadome - gdyż prowadziły ze sobą korespondencję, która ten fakt potwierdza i znajduje się w aktach sprawy.

Uczestnik wskazał, że kwota do rozliczenia z tego tytułu wynosi 6031,64 zł.

Nadto uczestnik wskazał, że Sąd błędnie ocenił materiał dowodowy co do przechowywania sprzętu gastronomicznego twierdząc, że przedmiotowy sprzęt gastronomiczny jest przechowywany na zlecenie uczestnika. Oznaczałoby to, iż to uczestnik ponosi odpowiedzialność i koszty w związku z przechowywaniem tego sprzętu, co niezgodne jest ze stanem faktycznym oraz żądaniami wnioskodawczym o którym mówi pismo korespondencji mailowej z dnia 08 maja 2017 r.

Dodatkowo zdaniem uczestnika Sąd błędnie ocenił, iż pożyczka z (...) Agencji (...) była „dotacją bezzwrotną”. Z dokumentów wynika, że była to pożyczka z niskim oprocentowaniem, z funduszków Unii Europejskiej i została w całości spłacona 22/02/2017 roku jedynie przez Uczestnika, czyli po rozdzielności majątkowej, która nastąpiła 5 stycznia 2015 roku. Dlatego winna być rozliczona i uwzględniona w obecnym postępowaniu kwota 12 063,28 zł, a nie została.

W związku z powyższym uczestnik zawnioskował o to, aby Sąd Odwoławczy zmienił wydane w sprawie postanowienie poprzez przyznanie sprzętu gastronomicznego wnioskodawczyni oraz aby rozliczyć na poczet spłaty nieruchomości kwotę 6031,64 zł stanowiącą spłacone przez uczestnika zobowiązanie do pożyczki (...) SA.

Nadto uczestnik zaskarżył rozstrzygnięcie dotyczące rozliczenia rachunków na dzień rozdzielności majątkowej z dnia 5 stycznia 2015 r. Wartość kwoty z trzech rachunków bankowych uczestnika wynosi bowiem 18 067,72 zł oraz rachunku wnioskodawczyni w wysokości 439,87 zł. Kwota ta nie przedstawia oszczędności ani zysku na dzień ustania ustawowej rozdzielności majątkowej. Wskazana kwota przedstawiała bowiem przelewy wpłat rezerwacji gości balu sylwestrowego, jak również częściową kwotę pozostałą z zaciągniętego kredytu na organizację balu (kredyt zaciągnięto w wysokości 10 582,01 zł). Uczestnik wskazał, że ½ tego kredytu, tj. 5291,05 zł winna zostać rozliczona w toczącym się postępowaniu. Rozliczona winna również ½ kwoty 439,87 zł znajdującej się na rachunku bankowym wnioskodawczyni.

W dalszej części uczestnik zażądał, aby kwota 9300 zł została rozliczona na poczet spłaty nieruchomości, która została mu przydzielona. Zdaniem uczestnika Sąd niewłaściwie ocenił materiał dowodowy, gdyż kwota ta nie jest rentą ani alimentami. Wskazana kwota została przelana przez uczestnika na konta dzieci, jak również konto wnioskodawczyni. Wpłaty były czynione od 30 stycznia 2015 r. do 01 października 2015 r., tj. po ustaniu rozdzielności majątkowej.

Nadto uczestnik podtrzymał swoje żądania zwrotu:

- czarnej perły oprawionej w złoto,*
- zegarka z 24 diamentami marki C. (...),*
- komputera marki T., bądź komputera o podobnych parametrach co zaginiony komputer marki T. lub kwoty 2000 zł.*

Uczestnik nie zgodził się również z oddaleniem żądania zapłaty tytułem odszkodowania kwoty 99.000 zł stanowiącej równicę pomiędzy kwotą 439.000 zł wynikającą ze złożonej oferty sprzedaży mieszkania w biurze obrotu nieruchomościami, a kwotą ustaloną w niniejszym postępowaniu jako wartość lokalu 340.000 zł.

Zdaniem uczestnika Sąd Rejonowy stronniczo określił nakłady z majątku z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 112.200 zł wskazując, że majątek ten został zawyżony w stosunku nawet do profesjonalnego pełnomocnika, który oszacował ten majątek na kwotę 84.987 zł.

Uczestnik zażądał także rozliczenia kwoty 4300 zł, którą to kwotę wydatkował uczestnik na pomieszczenie, w którym działalność gospodarczą prowadziła wnioskodawczyni.

Nie zgodził się także uczestnik z przyznaniem samochodu wnioskodawczyni bez rozliczenia wszystkich kosztów, które powstały po ustaniu wspólności.

Nadto uczestnik uznał, że termin jednego roku nie jest wystarczający dla uzyskania przez uczestnika kwoty potrzebnej na spłatę wnioskodawczyni. Uczestnik wniósł o wyznaczenie trzech lat.

Apelację od wydanego postanowienia wywiodła także wnioskodawczyni w części dotyczącej punktu VI postanowienia tj. w zakresie przydzielenia uczestnikowi mieszkania przy ul. (...) w M. wraz ze znajdującymi się w nim telewizorem, zmywarką oraz pralką (pkt I. 1 i 5-7).

Zaskarżonemu postanowieniu wnioskodawczynie zarzuciła naruszenie przepisu postępowania tj. art. 233 §1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego poprzez przyjęcia, że M. nie stanowią dla wnioskodawczynie oraz dzieci centrum życiowego, a stan ten został przerwany przez konflikt z uczestnikiem, a w konsekwencji pominięcie woli wnioskodawczynie do zamieszkiwania w lokalu przy ul. (...) w M., - co w konsekwencji doprowadziło do błędnego przydzielenia w punkcie VI postanowienia lokalu przy ul. (...) w M. uczestnikowi wraz z wyposażeniem z jednoczesnym obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczynie, w sytuacji, gdy lokal oraz wyposażenie (pkt I. 1 i 5-7) winny być przydzielone wnioskodawczynie z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestnika.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty wnioskodawczynie wniosła o:

- a. przydzielenie jej mieszkania przy ul. (...) w M. wraz ze sprzętem w nim się znajdującym tj. zmywarką, pralką oraz telewizorem wskazanymi w punkcie I. 5-7 postanowienia;
- b. zasądzenie od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika stosownej spłaty płatnej jednorazowo w terminie 1 roku i 6 miesięcy od uprawomocnienia postanowienia.

W uzasadnieniu wnioskodawczynie wskazała, że nie godzi się z zaskarżonym postanowieniem w zakresie, w jakim Sąd przydzielił uczestnikowi przedmiotowe mieszkanie. Zdaniem wnioskodawczynie mieszkanie powinno przypaść jej wraz z zobowiązaniem do spłaty na rzecz uczestnika.

Po pierwsze wnioskodawczynie wskazała, że żadna ze stron nie dysponuje gotówką pozwalającą na jednorazową i natychmiastową spłatę drugiej strony oraz żadna ze stron nie zamieszkuje w przedmiotowym mieszkaniu.

Po drugie, mimo, że mieszkanie nie stanowi obecnie centrum życiowego dla żadnej ze stron, to nie można zgodzić się z twierdzeniem Sądu, że wnioskodawczynie nie zamierza w tym mieszkaniu mieszkać.

Wnioskodawczynie wskazała, że jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy, obecnie zamieszkuje wraz z córkami w wynajmowanym mieszkaniu w S., gdzie obecnie jedna córka studiuje, a druga uczęszcza do szkoły. Wnioskodawczynie 3-5 razy w tygodniu jeździ do M., gdzie pracuje jako przewodnik wycieczek. Taki stan rzeczy nie wynika z chęci osiedlenia się na stałe w S., lecz wyłącznie z powodów ekonomicznych i faktycznych - wnioskodawczynie nie chce wynajmować dwóch mieszkań, w S. i M. i ponosić z tego tytułu podwójnych kosztów, a co więcej wnioskodawczynie nie ma dostępu do mieszkania przy ul. (...), z uwagi na odebranie jej kluczy do mieszkania przez uczestnika. Wobec powyższego stwierdzenie, że wnioskodawczynie nie chce zajmować przedmiotowego lokalu jest zupełnie dowolne i nieadekwatne do twierdzeń podnoszonych przez wnioskodawczynię.

Po trzecie, wnioskodawczynie wskazała, że przy rozstrzygnięciu kwestii przydziału mieszkania, uwadze Sądu nie może umknąć interes wspólnych dzieci stron. O ile nie jest to kwestia kluczowa, to Sąd winien mieć na uwadze to, że M. stanowią miejsce, w którym córki stron się wychowały i nadal chciałyby przebywać.

Wnioskodawczynie wskazała, że byłaby w stanie spłacić uczestnika w terminie 1 roku 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie.

Zdaniem wnioskodawczynie w sytuacji, kiedy uczestnik nie dysponuje środkami na spłatę wnioskodawczynie, nie zamieszkuje w przedmiotowym lokalu, jak również nie zamieszkuje z córkami, nie zachodzą żadne okoliczności faktyczne przemawiające za przydzieleniem mu mieszkania. Sąd rozstrzygając predyspozycje uczestnika do spłaty zobowiązania, winien mieć na uwadze zaległości alimentacyjne na rzecz dzieci, które na chwilę obecną znacznie przekraczają kwotę 15.000 złotych. Okoliczność ta nie jest dla sprawy bez znaczenia, bowiem uchybianie przez uczestnika obowiązkowi alimentacyjnemu, który wyprzedza pozostałe zobowiązania, nie daje rękojmi, że uczestnik rozliczy się z wnioskodawczynią.

Odpowiedź na apelację wnioskodawczyni wywiódł uczestnik wskazał, że podtrzymuje stanowisko zawarte w swojej apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje wnioskodawczyni oraz uczestnika okazały się w tym sensie uzasadnione, iż skutkowały uchynieniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, a to z uwagi na nierozpoznanie przez ten sąd istoty niniejszej sprawy.

Tytułem wstępu należy wskazać, iż w myśl art. 386 § 4 k.p.c. sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania w razie nierozpoznania istoty sprawy przez sąd pierwszej instancji.

W doktrynie i orzecznictwie jednolicie przyjmuje się, że pojęcie „istoty sprawy” w rozumieniu komentowanego przepisu to materialny aspekt sporu. (...) zaś, to rozważenie oraz ocena poddanych przez strony pod osąd żądań i twierdzeń, a w konsekwencji - załatwienie sprawy w sposób merytoryczny lub formalny, w zależności od okoliczności i procesowych uwarunkowań konkretnej sprawy. Innymi słowy rozpoznanie istoty sprawy oznacza zbadanie materialnej podstawy żądania pozwu oraz merytorycznych zarzutów strony przeciwnej.

Do nierozpoznania istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. dochodzi wówczas, gdy sąd rozstrzygnął nie o tym, co było przedmiotem sprawy, zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania, pominął całkowicie merytoryczne zarzuty zgłoszone przez stronę, rozstrzygnął o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej i prawnej niż zgłoszona w pozwie, nie rozważył wszystkich zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych, czy prawnych rzutuujących na zasadność roszczenia będącego przedmiotem sprawy (por. postanowienie SN z dnia 26 listopada 2012 r., III SZ 3/12, Lex nr 1232797). Taka sytuacja nastąpi w szczególności wówczas, gdy sąd bezpodstawnie przyjmie, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (por. postanowienie SN z dnia 25 lutego 2015 r. IV CZ 110/14, Lex nr 1656516; wyroki SN: z dnia 3 grudnia 2014 r., III CSK 113/14, Lex nr 1650289; z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00, OSP 2003 nr 3, poz. 36; z dnia 21 października 2005 r., III CK 161/05, Lex nr 178635). Innymi słowy, nierozpoznanie istoty sprawy polega na zaniechaniu zbadania materialnej podstawy żądania pozwu, tj. niewyjaśnienie i pozostawienie poza oceną okoliczności faktycznych, stanowiących przesłanki zastosowania normy prawa materialnego, będącej podstawą roszczenia (por. postanowienie SN z dnia 11 marca 2015 r., III PZ 1/15, Lex nr 1665593). Przy czym odpowiednie zastosowanie z mocy art. 13 § 2 k.p.c. w postępowaniu nieprocesowym pojęcia nierozpoznania istoty sprawy każdorazowo musi odbywać się z uwzględnieniem specyfiki danej kategorii sprawy podlegającej rozpoznaniu w tym trybie postępowania (por. postanowienie SN z dnia 5 grudnia 2012 r., I CZ 168/12, OSNC 2013/5/68; z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CZ 26/13 oraz z dnia 3 lutego 2014 r., V CZ 3/14).

Po wnikliwej analizie akt przedmiotowej sprawy, w tym w szczególności w kontekście treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, Sąd odwoławczy doszedł do przekonania, iż rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd Rejonowy zaniechał wniknięcia w jej istotę doprowadzając do sytuacji opisanej w art. 386 § 4 k.p.c.

W tym względzie podnieść zatem należy, iż przepisem regulującym ustalenie składu majątku wspólnego jest art. 567 k.p.c. W jego § 3 ustawodawca nakazuje odpowiednie stosowanie przepisów postępowania o dziale spadku, które to z kolei odsyłają do odpowiedniego stosowania przepisów o zniesieniu współwłasności (art. 688 k.p.c.). Mając na uwadze to podwójne odesłanie w postępowaniu o podział majątku wspólnego małżonków sąd rozstrzyga o przynależności poszczególnych przedmiotów do dorobku, do oddzielnych mas majątkowych, o tym jakie wydatki i nakłady z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego – i odwrotnie – podlegają zwrotowi, o roszczeniach z tytułu posiadania rzeczy, pobranych pożytkach, długach i wierzytelnościach (tak: Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 19 maja 1989r., III CZP 52/89, OSNC 1990/4-5/60).

W postępowaniu o podział majątku wspólnego sąd obowiązany jest z urzędu ustalić skład i wartość majątku wspólnego - art. 684 k.p.c. w związku z art. 46 k.r.o. Wartość tych składników ustala się według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej i według cen obowiązujących w chwili zamknięcia rozprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia

20 stycznia 1974 r., III CRN 384/73, niepubl. oraz z dnia 18 października 2002 r., V CZ 129/02, niepubl.). Obowiązek ten ciąży także na sądzie odwoławczym, który w granicach zaskarżenia powinien – niezależnie od zarzutów apelacji – skontrolować prawidłowość postanowienia sądu pierwszej instancji w zakresie ustalonego przez niego składu i wartości majątku wspólnego stanowiącego przedmiotu podziału. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2015 r., V CSK 651/14 Sąd, a nie wnioskodawca zobowiązany jest do ustalenia w toku postępowania o podział majątku wspólnego małżeńskiego składu i wartości tego majątku (art. 684 i 619 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c.). Od obowiązku tego nie zwalnia sądu obciążająca wnioskodawcę powinność wskazania we wniosku o podział majątku wspólnego tego majątku; ma ona bowiem jedynie ułatwić sądowi ustalenie składu i wartości majątku wspólnego ulegającego podziałowi.

Syntezę zasad ustalania wartości przedmiotów majątkowych w sprawach tzw. działowych można znaleźć w piśmiennictwie:

1. wartość poszczególnych przedmiotów określa się według cen rynkowych uzyskiwanych w obrocie cywilnoprawnym,
2. przy szacowaniu składników należy uwzględniać ich obciążenia oraz ograniczenia w zakresie eksploatacji,
3. nie w każdym wypadku zachodzi konieczność oznaczenia wartości określonych składników majątkowych,
4. pierwszeństwo w zakresie ustalenia wartości przedmiotów majątkowych mają uczestnicy; dopiero w razie wystąpienia sporu oszacowania dokonuje sąd, korzystając z opinii biegłych,
5. oszacowanie wartości powinno uwzględniać okoliczności istniejące w chwili orzekania,
6. powinność ustalenia wartości przedmiotu podziału obciąża także sąd II instancji (A. S., Ustalenie wartości przedmiotów majątkowych w postępowaniach działowych, I. 2011, nr 4, s. 202).

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż w skład majątku wspólnego małżeńskiego wnioskodawczyni M. K. (1) i uczestnika postępowania M. K. (2) wchodzi m.in. lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość położony w M. przy ul. (...) o powierzchni 113,84m² wraz z udziałem związanym z własnością tego lokalu w nieruchomości wspólnej wynoszącym (...), dla którego Sąd Rejonowy w Świnoujściu prowadzi księgę wieczystą numer (...).

Sąd Rejonowy ustalił wartość w/w składnika majątku wspólnego na kwotę 340.000 zł, przyjmując że wartość ta była w sprawie niesporna. Tymczasem analiza akt sprawy wskazuje, że uczestnik od samego początku nie zgadzał się z wartością tego składnika majątku wspólnego. Świadczy o tym m.in. żądanie zgłoszone przez uczestnika co do zapłaty odszkodowania w wysokości 99.000 zł jako różnicy pomiędzy kwotą 439.000 zł wynikającą ze złożonej oferty sprzedaży mieszkania w biurze obrotu nieruchomościami, a kwotą ustaloną w niniejszym postępowaniu jako wartość lokalu 340.000 zł. Zarzut w tym zakresie podniósł również uczestnik w wywiedzionej apelacji. Oddalenie powyższego żądania uczestnika Sąd Rejonowy uzasadnił tym, że strony, w tym wnioskodawczyni, mają prawo do podziału majątku w postępowaniu sądowym i jeżeli postępowanie takie zostało wszczęte, to uczestnik nie powinien być zlecać sprzedaży mieszkania, a w momencie otrzymania odpisu wniosku o podział majątku, powinien był zlecenie wycofać. Nadto Sąd Rejonowy wskazał, że uczestnik nie poniósł żadnej szkody. W sytuacji gdy mieszkanie zostało przydzielone uczestnikowi, może je sprzedać za dowolną kwotę i to wolny rynek obrotu nieruchomości zweryfikuje cenę lokalu.

Powyższe twierdzenie Sądu Rejonowego jest niewątpliwie wadliwe. W postępowaniu o podział majątku wspólnego, obowiązkiem sądu jest ustalenie zarówno składu tego majątku, jak i jego wartości. To sąd winien ustalić wartość nieruchomości, jeżeli jest ona sporna, a nie wolny rynek nieruchomości. Natomiast okoliczność komu w nieprawomocnym orzeczeniu przypadło to prawo nie ma rozstrzygającego znaczenia w świetle brzmienia art. 684 i 619 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c.

W tej sytuacji należy jednoznacznie stwierdzić, że sąd meriti nieprawidłowo odstąpił od oszacowania wartości prawa do lokalu. Wyceny tej powinien dokonać biegły, któremu nadano uprawnienia rzeczoznawcy majątkowego na podstawie przepisów o gospodarce nieruchomościami (wyr. SN z 7.10.2005 r., IV CK 106/05, L.).

Nadto należy zauważyć, że uczestnik postępowania podniósł w apelacji również zastrzeżenia co do wartości sprzętu gastronomicznego oszacowanego przez Sąd Rejonowy na kwotę 32.400 zł. Zdaniem uczestnika wskazany sprzęt nie przedstawia żadnej wartości. Uczestnik już w trakcie postępowania podnosił powyższą kwestię, na co Sąd Rejonowy w ogóle nie zwrócił uwagi, błędnie przyjmując, że także co do wartości tych składników majątkowych wnioskodawczyni i uczestnik byli zgodni. Występując bez pomocy zawodowego pełnomocnika uczestnik godził się na przyznanie tego sprzętu wnioskodawczyni, przy określeniu wartości wskazanej przez nią. Jednak w żadnym razie nie można mu przypisać takiej zgody w sytuacji przyznania tego sprzętu jemu. Postawa uczestnika i jego twierdzenia wskazywały zatem jednoznacznie na brak zgody co do ustalenia wartości sprzętu gastronomicznego.

Z tych też przyczyn brak możliwości uznania, iż sąd I instancji rozpoznał istotę przedmiotowej sprawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania, jednocześnie zgodnie z art. 108 § 2 k.p.c., pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy powinien przede wszystkim dopuścić dowody z opinii biegłych co do wartości prawa do lokalu i sprzętu gastronomicznego. Sąd jest również zobowiązany do ustalenia w sposób precyzyjny i nie budzący wątpliwości, które pozostałe wartości składników majątku wspólnego mogą być uznane za niesporne. Tylko prawidłowe ustalenie wartości majątku wspólnego może doprowadzić do jego prawidłowego podziału i w dalszej konsekwencji do rozliczenia nakładów na ten majątek z majątków odrębnych małżonków.